

Német nyelv és kultúra tanára

Szakért felelős kar:

Bölcsészettudományi Kar

Szakfelelős neve: Dr. Csatár Péter

Összes kontaktóra száma:

Mobilitási ablak: 3-4. félév

Képzési és kimeneti követelmények

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel oklevélben szereplő tanári szakképzettség:

- magyar nyelvű megjelölése: okleveles német nyelv és kultúra tanára
- szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Teacher of German Language and Culture

2. A képzési idő: 10 félév

3. A képzés célja: A képzés célja az alapfokú nevelés-oktatás negyedik évfolyamán kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozatán, a középfokú nevelés-oktatás szakaszában, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában, a szakképzésben a német nyelv tanítására, az érettségire való felkészítésre, az iskola pedagógiai feladatainak ellátására, a pedagógiai kutatási, tervezési és fejlesztési feladatok végzésére képes tanárok képzése, továbbá a tanulmányok doktori képzésben való folytatására történő felkészítése.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja tekintetében a *2. mellékletben* meghatározott **tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulása)**.

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében

4.2.1. A német nyelv és kultúra szakos tanár speciális kompetenciái a *2. sz. mellékletben* meghatározott **tudáson, képességeken, attitűdön (viszonyuláson) felül:**

4.2.1.1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás területén

a) tudása

- Ismeri a szinkron nyelvállapot fonetikai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai és pragmatikai, valamint diskurzus szintű jellemzőit, illetve ezek összefüggéseit.
- Ismeri a beszélt és írott német nyelv szabályait. Rendelkezik ismeretekkel a német nyelv variánsairól, valamint regisztereiről.
- Ismeri a német nyelvű kultúrákat, azok hasonlóságait és különbségeit.

- Ismeri a német nyelvű kultúrák jellemző szellemi és művészeti irányzatait, megjelenési formáit, műveit.
- Ismeri a kontrasztív nyelvészet, a szövegnyelvészet, a szociolingvisztika, a nyelvészeti pragmatika, valamint a nyelvtörténet alapjait.
- Ismeri az első, második és további idegen nyelvek elsajátításának elméleteit és az elméleti kérdésekről szóló empirikus kutatások eredményeit.
- Ismeri az egyéni különbségek szerepét a nyelvtanulásban (nyelvérzék, motiváció, életkor, nyelvi szorongás, tanulási stílusok, stratégiák, a köztes nyelv).
- Ismeri a Közös Európai Referenciakeretet és annak alkalmazását.
- Ismeri a nyelv- és irodalomtudományi, kultúrtörténeti kutatások korszerű eredményeit, azok módszertanát.
- Ismeri az internet, a számítógép, a mindenkori új eszközök nyújtotta lehetőségeket.
- Tájékozott az általa oktatott nyelv tanításának európai helyzetéről, a szakdidaktikai kutatásokról, a tantervi követelményekről, tantárgyi programokról, tanítási módszereiről, tanári segédanyagokról, oktatási eszközökről, alternatív módszertani törekvésekről.

b) képességei

- Legalább C1 szintű, használható nyelvtudással, interkulturális kommunikatív kompetenciákkal rendelkezik. Képes a német nyelv gördülékeny, helyes, magabiztos, a mindenkori kontextusba illő használatára.
- Képes a beszélt és írott német nyelv szabályait a mindenkori nyelvhasználat kontextusának megfelelően hatékonyan alkalmazni.
- Képes saját tanítási területén mind szóban, mind írásban árnyaltan kifejezni magát.
- Képes a célnyelv a kontextushoz illő helyes használatára a pedagógiai tevékenysége során.
- Képes a német nyelvű kultúrákat, azok hasonlóságait és különbségeit saját maga és tanulói fejlesztésére hatékonyan, motiválóan, nyelvtanítás céljára alkalmazni.
- Képes a kultúrák közötti közvetítésre és az interkulturális kompetencia fejlesztésére.
- Képes az irodalmi műveket, a célnyelvi kultúra egyéb megjelenési formáit, az ezekről szóló szakirodalmat áttekinteni, értelmezni, az irodalmi és kulturális trendekben elhelyezni.
- Képes a kontrasztív nyelvészet, a szövegnyelvészet, a szociolingvisztika, a nyelvészeti pragmatika, valamint a nyelvtörténet alapjairól megszerzett ismereteit a nyelvtanítás során alkalmazni.
- Képes ismereteit alkalmazva nyelvpedagógiai kérdésekre válaszokat keresni és adni.
- Képes a szaktudományi, továbbá az általános pedagógiai-pszichológiai képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazására, a különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások, átfedések és egymásra hatások felismerésére, a szaktárgyi integráció megvalósítására.
- Képes a német nyelv tantárgynak megfelelő tudományterületeken a fogalmak, elméletek és tények közötti összefüggések megteremtésére, közvetítésére.
- Képes szaktudományi, szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására.
- Képes a szaktárgyak tanítása során fejlesztett kompetenciák szintetizálására.

c) attitűdje (viszonyulása)

- Fontosnak tartja a tanulók tudásának és képességeinek folyamatos fejlesztését.
- Reálisan ítéli meg a német nyelv tantárgy oktatásban betöltött szerepét.
- Tudatosan használja ki a transzferhatás lehetőségeit.

4.2.1.2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók területén

a) tudása

- Ismeri a Nemzeti alaptanterv és az arra épülő kerettantervek szerinti német szaktárgyi követelményeket, az iskolai nevelő-oktató munka tartalmi szabályozását.
- Ismeri a német nyelv, irodalom és kultúra oktatásához alkalmazható taneszközöket, oktatási segédanyagokat.

b) képességei

- Képes pedagógiai munkájának megtervezésére a helyi tanterv, a tanmenet, tematikus terv és óraterv szintjén.
- Képes a tanítandó tartalmak meghatározására, strukturálására, logikai felépítésére, a tanulók számára szükséges tananyagok, taneszközök, információforrások, tudáshordozók, valamint a tartalmaknak megfelelő alternatív tanítási módszerek és számonkérési formák megválasztására.
- Képes a tervezés során a kollégákkal, illetve a tanulókkal együttműködni; a taneszközöket és egyéb tanulási forrásokat elemezni, kiválasztani (különös tekintettel az infokommunikációs technológiára); a pedagógiai és tantárgyi célokhoz, az adott szituációhoz alkalmazkodva kreatívan, különböző változatokban gondolkodni, terveit reflektív módon elemezni, értékelni.
- Képes források, autentikus szövegek felkutatására, recepciójára, felhasználására.

c) attitűdje (viszonyulása)

- Fontosnak tartja az alapos felkészülést, tervezést és a rugalmas megvalósítást.
- A tervezés során kész figyelembe venni az adott tanulócsoporthoz sajátosságait (motiváltság, előzetes tudás, képességek, szociális felkészültség).

4.2.1.3. A tanulás támogatása területén

a) tudása

- Ismeri az általános pedagógiai-pszichológiai képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazásának speciális szempontjait, lehetőségeit.
- Ismeri a szaktantárgy tanítása-tanulása során kialakítandó speciális kompetenciák fejlesztésének módszereit is.
- Ismeri a német nyelv tantárgy oktatása során alkalmazható motivációs lehetőségeket.
- Ismeri a német nyelv tantárgy tanításának-tanulásának tanórai, a tanórán kívüli és az iskolán kívüli lehetőségeit, színtereit.
- Ismeri a német nyelv oktatásában alkalmazható differenciálási módszereket, nevelési-oktatási stratégiákat.
- Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét.

b) képességei

- A nyelvtanulás sajátosságainak ismeretében, valamint az ezeket alakító kulturális, szociális hatások értelmezése alapján, az egyéni szükségleteket, igényeket is figyelembe véve képes olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a tanulók komplex értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését.
- A nyelvtanulás külső (iskolatípus, módszertani koncepció), illetve egyéni (a tanulók nyelvi kompetenciája, motiváltsága) feltételrendszerének ismeretében képes pedagógiai céljainak és azok elérését biztosító oktatási-nevelési stratégiájának kialakítására, megvalósítására. Különböző tanulásszervezési eljárások, tanítási technikák, módszerek,

differentiált munkaformák ismeretében képes ezek tudatos, széles skálán mozgó, az életkornak, egyéni és csoport sajátságoknak megfelelő alkalmazására.

- Képes a különböző nyelvtanulási céloknak megfelelő stratégiák, a motivációt, differenciálást, tanulói aktivitást biztosító, a tanulók gondolkodási, probléma-megoldási, együttműködési képességének fejlesztését segítő módszerek, szervezési formák kiválasztására, megvalósítására, a hagyományos és az információs-kommunikációs technikákra épülő eszközök, digitális tananyagok hatékony, szakszerű alkalmazására a nyelvtanítás során.
- Képes a nyelvtanítás az érdeklődés és figyelem folyamatos fenntartására, az önálló, önszabályozó tanulás kialakítására, támogatására, a nyelvtanulási nehézségek felismerésére, megoldására.
- Képes a különböző adottságokkal, képességekkel, előzetes tudással rendelkező tanulók számára megfelelő nyelvelsajátítási módszerek megválasztására és a tanulás személyre szabott fejlesztésére.
- Képes a nyelvtanulás eredményességét vagy eredménytelenségét befolyásoló tényezők felismerésére, egyéni nyelvtanulási stratégiák kialakításának elősegítésére, támogatására. Képes a szóbeli és írásbeli idegennyelvi kifejezőképesség jellegzetességeinek, hibáinak felismerésére, tipizálására, diagnosztizálására, javítására. Képes a tanulókat önellenőrzésre és önjavításra ösztönözni a nyelvtanítás során.
- Képes a tanulók nyelvtanítói, tanórán kívüli és iskolán kívüli tevékenységének összehangolására. Felkészült a közéletből, a helyi társadalomból és a tanulók hétköznapjaiból vett példák, problémák beemelésére a tanítási-tanulási folyamatba, valamint azok célnyelven való reflektálására. Ösztönzi a tanulókat az informatikai ismereteknek a nyelv tanulása során való felhasználására.
- A szaktárgyi tudást eszközként képes alkalmazni a tanulók személyiségfejlesztése érdekében, képes segítséget nyújtani abban, hogy a tanulók felkészülhessenek az egész életen át tartó tanulásra az idegennyelv-elsajátítás terén.

c) attitűdje (viszonyulása)

- Felkészült a kiemelkedő eredményeket elérő tanulók motiválására, segítésére, a tehetséggondozásra.
- Célja, hogy feltárja és elemezze a nyelvtanulási nehézségek okait, és a lemaradókat felzárkóztassa.

4.2.1.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség területén

a) tudása

- Ismeri a tanulók pedagógiai megismerésének módszereit.
- Ismeri a német nyelv tantárgy által közvetített fogalmak kialakulásának folyamatát, figyelembe véve a tanulók életkori sajátosságait, valamint a tanulók fogalomrendszerének fejlesztésében játszott szerepét.
- Ismeri a német nyelv tantárgy tanítása-tanulása során fejlesztendő speciális kompetenciákat, ezek fejlesztésének és diagnosztikus mérésének módszereit.
- Ismeri a pedagógiai folyamatok és a tanulók értékelése, elemzése hatását a tanulók személyiségfejlődésére.
- Tisztában van a német nyelv tantárgynak a tanulók személyiségfejlődésében betöltött szerepével, lehetőségeivel.

b) képességei

- Képes a német nyelv tantárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos egyéni megértési nehézségek kezelésére.
- Képes a különböző adottságokkal, képességekkel, illetve előzetes tudással rendelkező tanulók tanulásának, fejlesztésének megfelelő módszerek megválasztására, tervezésére és alkalmazására, a pályaorientáció segítésére.
- Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a tantárgyában egyéni bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan fejleszteni és a többi tanulóval együtt differenciáltan nevelni, oktatni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani.
- Képes a német nyelv tantárgyban rejlő értékorientált személyiségfejlesztési lehetőségeket kihasználni, a tanulók önálló ismeretszerzését segíteni a végzettségének megfelelő korosztály és a felnőttoktatás esetében is.
- Döntéseiben képes a szakmai önreflexióra és önkorrekcióra.
- A pedagógiai folyamatokat és a tanulók személyiségfejlődését folyamatosan értékeli, elemzi.
- Képes saját, tudományosan megalapozott pedagógiai nézeteinek megfogalmazására.

c) attitűdje (viszonyulása)

- Nyitott a személyiségfejlesztés változatos módszereinek folyamatos elsajátítására. Felelősségteljesen viszonyul a tanulók személyiségfejlesztéséhez, képes mindenkiben meglátni az értékeket és pozitív érzelmekkel viszonyulni minden tanítványához.
- Érzékeny a tanulók egyéni problémáira, az egészséges személyiségfejlődés feltételeit kívánja biztosítani minden tanuló számára.

4.2.1.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység területén

a) tudása

- Ismeri a csoport, a csoportfejlődés és a közösségek pszichológiai, szociológiai és kulturális sajátosságait, az esélyteremtési lehetőségeket.
- Ismeri a csoportok és a tanulók társas helyzetére vonatkozó fontosabb feltáró módszereket.
- Ismeri a közösség kialakítását, fejlesztését elősegítő pedagógiai módszereket.
- Ismeri a médiatudatossággal, a digitális technológiák használatával kapcsolatos ismeretek átadásának lehetőségeit a német nyelv tantárgy keretein belül.

b) képességei

- Képes mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során alkalmazni az együttműködést segítő, motiváló módszereket.
- Képes a konfliktusok megelőzésére és adott esetben hatékony kezelésére.
- Képes aktívan közreműködni a csoporttagok közösség iránti elkötelezettségének, felelős, aktív szerepvállalásának kialakításában.
- Képes a tanulókat helyi, nemzeti és egyetemes emberi értékek elfogadására nevelni.
- Képes értelmezni és felhasználni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit, iskolai, illetve iskolán kívüli életét.
- Képes az iskolai és osztálytermi toleráns, esélyteremtő légkör megteremtésére.
- Képes a médiatudatossággal, a digitális technológiák használatával összefüggésben felmerülő legfontosabb aktualitások megértésében segíteni a tanulókat.

c) attitűdje (viszonyulása)

- Elkötelezett a nemzeti és egyetemes értékek iránt, szociális érzékenység, segítőkészség jellemzi.
- Felelősségteljesen végzi tanári munkáját, igyekszik az egyéni bánásmódot igénylő tanulók esetében az inklúzió szemléletét érvényesíteni.
- Személyes példamutatásával is segíti a nemzeti értékek megismerését és a magyar identitástudat kialakítását a tanulóknál.
- Elkötelezett a demokratikus gondolkodásra nevelés iránt, valamint fontosnak tartja a média-tudatosság kialakítását a tanulóknál.
- Az iskola világában tudatosan törekszik a nemzeti és európai kultúra alapját képező értékek elfogadtatására.
- Fontosnak tartja a nemzetiségek iránti tolerancia kialakítását.
- Célja, hogy tanítványait mások véleményének, értékeinek tiszteletben tartására nevelje.
- Folyamatos együttműködésre törekszik a szülőkkel.

4.2.1.6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése területén

a) tudása

- Ismeri és alkalmazni tudja a tudásellenőrzés és a képességmérés legkorszerűbb eredményeit, eszközeit. Tájékozott a különböző feladatbankokról és -gyűjteményekről, képes ilyenek összeállítására, illetve alkalmazására.

b) képességei

- A tanulás-módszertani ismeretei alapján képes a nyelvtanulás folyamatának reflexiójára, tanulási módszerek eredményességének értékelésére a négy nyelvi készség elsajátításában, adekvát tanulási technikák és munkaszervezési eljárások bevezetésére.
- Képes az értékelés különböző céljainak, szintjeinek megfelelő értékelési formák és módszerek meghatározására, alkalmazására, az értékelés dokumentálására (így portfólió formájában). Figyelemmel kíséri és alakítja a tanulók önértékelési képességeinek fejlődését.
- Az értékelés során képes figyelembe venni a differenciálás, individualizálás szempontjait, és elősegíteni a tanulók részvételét saját fejlődésük értékelésében. Képes céljainak megfelelően az értékelés eszközeinek megválasztására, a különböző (diagnosztikus és fejlesztő) értékelési eljárások alkalmazására, a tanulók számára biztosítja a visszacsatolás lehetőségeit.

c) attitűdje (viszonyulása)

- Elkötelezett a tanulást segítő értékelés mellett.
- Reálisan ítéli meg a pedagógus szerepét az értékelés, a minősítés tekintetében, a fejlesztő értékelés folyamatában.

4.2.1.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök (viszonyulások) átadásának módja területén

a) tudása

- Ismeri a fenntarthatóság, a környezeti nevelés fogalmát, alapelveit, a német nyelvterületen jellemző hagyományait.
- Ismeri a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos ismeretek átadásának lehetőségeit a német nyelv tantárgy keretein belül.

b) képességei

- Képes hitelesen kommunikálni a fenntarthatóság értékeit.
- Képes kihasználni a német nyelv tanításakor a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.
- Képes a fenntartható fejlődéssel összefüggésben felmerülő legfontosabb aktualitások megértésében segíteni a tanulókat.

c) attitűdje (viszonyulása)

- Elhivatott a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője mellett.
- Elkötelezett a fenntarthatóságra és környezettudatosságra nevelés iránt, fontosnak tartja a tanulók szemléletének formálását, a környezetért felelős tanulói gondolkodás és magatartás, aktív cselekvés igényének kialakítását.

4.2.1.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás területén

a) tudása

- Ismeri az osztálytermi kommunikáció sajátosságait.
- Tájékozott a szülőkkel és a pedagógiai munkáját segítő különféle szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés módjaival kapcsolatban.
- Ismeretekkel rendelkezik a reflektív gondolkodás szerepéről a szakmai fejlődésben, a továbbképzés lehetőségeiről, a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.
- Tájékozott a szakterületéhez és tanári hivatásához kötődő információs forrásokkal, szervezetekkel kapcsolatban.

b) képességei

- Képes partneri együttműködésre a tanulókkal, a tantestület tagjaival, különösen a más élő idegen nyelvet, szaktárgyat élő idegen nyelven oktató és anyanyelvet tanító kollégáival, az iskola más munkatársaival, a diákönkormányzatokkal, a szülőkkel, szakmai fórumok szakembereivel, intézményekkel, szervezetekkel a pedagógiai folyamatban betöltött szerepüknek megfelelően.
- Kooperálni képes a különböző pedagógiai szolgáltató intézményekkel, az adott nyelv közvetítése szempontjából releváns közművelődési intézmények, médiumok, társadalmi és civil szervezetek szakembereivel.

c) attitűdje (viszonyulása)

- Pedagógiai helyzetekben képes mérlegelésre, együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra (önérvényesítés), segítő, érzelmi, lelkiületi kommunikációra.
- Hivatástudattal kezeli a konfliktushelyzeteket, a problémák feltárását, illetve megoldásuk érdekében szakmai segítséget kér és elfogad.
- Kész részt vállalni a szaktárggyal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben.
- Betartja a pedagóguspálya jogi és etikai normáit.

4.2.1.9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért területén

a) tudása

- Tisztában van személyiségének sajátosságaival.
- Ismeri a tanári autonómia fogalmát.

b) képességei

- Képes a szakmájára vonatkozó, konkrét kutatási témához kapcsolódó szakirodalmat felkutatni, áttekinteni, értelmezni, saját szakmai fejlődését megtervezni, megvalósítani,

osztálytermi és egyéb élményeire reflektálni, szakmailag, nyelvileg folyamatosan megújulni.

- Képes a szakmai információforrások megtalálására, értelmezésére, felhasználására és ezek közvetítésére.
- Képes az iskolai munkára vonatkozó kutatásokban, fejlesztésekben való részvételre, ilyenek tervezésére, lebonyolítására, a kutatási eredmények értelmezésére és alkalmazására nevelő-oktató munkájában. Nyitott a fejlesztési, innovációs törekvések kipróbálásával szemben (alternatív programok, tankönyvek kipróbálása, bírálata).

c) attitűdje (viszonyulása)

- Fejleszti önismeretét, saját személyiségét, és ennek érdekében nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására. Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, reflektív módon törekszik tevékenységének módosítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületi és sajátos szakmódszertani tantárgy-pedagógiai ismeretek:

4.2.2.1. *Szaktudományi és -módszertani felkészítés: 95–100 kredit*

A szakterületi ismeretek együttes tartalmának le kell fednie a Nemzeti alaptanterv alapján a kerettanterv szerint közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait, a tantárgynál a nevelési-oktatási szakaszokhoz, valamint az érettségi vizsgakövetelményhez megadott témakörök ismereteit.

a) *Szakmai alapozó ismeretek: 20–25 kredit*

Nyelvi kompetenciák fejlesztése: nyelvtani gyakorlatok; szövegalkotási (szóbeli és írásbeli kifejezőképesség) és szövegértési (írott és hallott szöveg értése) kompetenciáinak fejlesztése; nyelvi közvetítés, szövegfajták: minimum 12 kredit.

- *Nyelvi funkciók, lexikális elemek (C1 nyelvi szinten):*
- Alapvető beszédszándékok (kijelentés/leírás, kérdés, felszólítás) kifejezése; érzelmek kifejezése, saját állapot jellemzése; véleménynyilvánítás, érvelés, javaslat; a szóbeli kommunikációs folyamatok vezérlésének fordulatai; események közvetítése, történetmesélés; speciális élethelyzetekben történő reagálás; a szociális érintkezés fordulatai; a formális és informális írásbeli kommunikáció fordulatai; a prezentálás speciális fordulatai, diagramok, grafikonok elemzése.
- *Nyelvtani elemek, nyelvi struktúrák (C1 nyelvi szinten):*
- A német főnév fajtái és ragozási rendszerük; a német igei rendszer; a német melléknév funkciói és használata; a német névmási rendszer; a német határozószók; a német vonzatok; a német szókapcsolatok; a német mondat szerkezete, fajtái.
- *Résztevők, helyszínek, események, tevékenységek, fogalmak; szituációk, információátadás a következő tématarományokban (C1 nyelvi szinten):*
- Személyes terület, család; életmód; iskola és oktatás; lakóhely és környezet; utazás és nyaralás, turizmus; közélet és szórakozás; tudomány és technológia, kommunikáció; emberek és társadalom; gazdaság és pénzügyek; munka és karrier.
- *Célnyelven ismeri az adott témakörre jellemző szókincset (C1 nyelvi szinten)*

A német nyelvű országok ismerete: történelmi országismeret, jelenkori országismeret, magyarországi német nemzetiségi kulturális alapismeret, hazai ünnepek ismerete célnyelven, kortárs német nyelvű kultúra (C1 nyelvi szinten): minimum 4 kredit.

- *Interkulturális és országismereti témák (C1 nyelvi szinten):*

- Szokások és hagyományok; emberek és kultúra; jellegzetes látnivalók; nemzeti sportok; nemzeti konyha; regionális nyelvek, nyelvhasználat; nevezetességek; művészet; történelem; aktuális témák.

Irodalom- és kultúratudományi alapismeretek: alapvető terminológia, elemi műfajismeret, az irodalmi szövegelemzés alapvető kérdései: minimum 2 kredit.

Nyelvészeti és kommunikációelméleti alapismeretek: alapvető nyelvészeti terminológia, a nyelvtudomány alapvető területei és módszerei: minimum 2 kredit.

b) Szakmai törzsanyag szakterületi ismeretkörei: 70–75 kredit

- **A német nyelv oktatásához szükséges** általános és szakmai nyelvi kompetencia fejlesztése: a célnyelv és az anyanyelv kontrasztivitásának tudatosítása; fordítási gyakorlatok; stílusrétegek; szövegfajták; prezentációs technikák tartalom alapú közvetítése; tanári nyelvhasználat (beszédaktusok az idegennyelv-órán, a tanórai kommunikáció moderálása, a tanulók írásbeli és szóbeli munkáinak értékelése: feedback német nyelven): minimum 12 kredit.
- **A német nyelv oktatásához szükséges** nyelvészeti és kommunikációs ismeretek: szinkrón rendszernyelvészeti áttekintés: fonetikai, morfológiai, lexikológiai, szintaktikai, szövegnyelvészeti ismeretek; alkalmazott nyelvészeti ismeretek (kontrasztív nyelvészet), a modern kommunikációtudomány elméletei és gyakorlati alkalmazásuk, a tantárgyi tartalmak, tantárgyi összefüggések, részinformációk célnyelven történő alkalmazása: minimum 29 kredit.
- **A német nyelv oktatásához szükséges** irodalmi, kultúra- és médiatudományi ismeretek: áttekintés a német nyelvű irodalmak történetéről: korszakok és korszakhatárok a kezdetektől a XXI. századig, fő fejlődési tendenciák, a legjelentősebb alkotók és műveik; irodalmi műfajok; szövegértelmezés, szövegelemzés; német-magyar irodalmi párhuzamok, ifjúsági- és gyermekirodalom; a modern kultúra- és médiatudomány alapfogalmai, elméletei és gyakorlati alkalmazásuk, irodalom és medialitás; kulturális sokszínűség az irodalomban: minimum 29 kredit.
- A szabadon választható tárgyak kerete ad lehetőséget **a kerettantervben, az érettségi vizsgakövetelményekben és a fentiekben nem szereplő tartalmakon túlmutató további szakterületi ismereteket tartalmazó tárgyak** felajánlására: 5 kredit

4.2.2.2. Szakmódszertani gyakorlat: 10 kredit

A szakmódszertani ismeretek átadása során a szakképzett tanárt arra kell felkészíteni, hogy az alapfokú nevelés-oktatás 4–8. és a középfokú nevelés-oktatás 9–12. évfolyamain egyaránt képes legyen magas színvonalon ellátni a nevelés-oktatás feladatait.

A német nyelv és kultúra tanára szakképzettség sajátos szakmódszertani (tantárgy-pedagógiai) ismeretkörei: 10 kredit

- **Idegennyelv-didaktikai ismeretek német nyelven:**
 - A német mint idegen nyelv tudományos diszciplína kialakulása és irányzatai, nyelvpolitika, nyelvtanítási módszerek és nyelvtanulási elméletek, didaktikai elvek, a nyelvtanulási és nyelvhasználói stratégiák, a nyelvi tudatosság, tartalomalapú nyelvoktatás, interkulturális tanulás, hazai kulturális értékek közvetítése, a többnyelvűség didaktikája, irodalomdidaktika, nyelvtandidaktika, szókincsdidaktika, nyelvtanári kompetenciák modelljei, tanárkutatás.
- **A német nyelv tanításának szakmódszertana német nyelven:**
 - A nyelvoktatás curriculáris (tantervi) alapjait képező európai és hazai dokumentumok, a köznevelést szabályozó dokumentumok (Nemzeti alaptanterv, kerettantervek, helyi tantervek) a szaktárgyra adaptálva; a tudáselemek, munkaformák, új módszerek, eszközök, képességfejlesztési és nevelési célok szaktárgyi jellegzetességei; tanulói

differentiálás; az óratípusok tervezési folyamata; az óramegfigyelés, az önreflexió szakmai alapjai; tankönyvelemzés: tankönyvek, feladatgyűjtemények ismerete, tananyag-elrendezés, tananyagfejlesztés; motivációs stratégiák; a tanítást és tanulást segítő tárgyi eszközök alkalmazási lehetőségei; a korszerű oktatástechnikai innovációk ismeretek; mikrotanítások: bemutatás, a németóra elemzése és reflektálása, értékelés, a látogatott tanórákon szerzett tapasztalatok elemzése, a szaktárgy tanításának gyakorlata; a feladat- és problémamagoldás szerepe; tanmenet készítése, tematikus terv készítése, óratervezés, óratervek készítése; differenciálás tervezése és megvalósítása a tanórán; a problémamegoldási képességek fejlesztésének lehetőségei; a teljesítménymérés pedagógiai elveinek szaktárgyi alkalmazása, mérés-értékelés a németórán, hibaelemzés; tehetséggondozás, a felzárkóztatás módszerei; a szakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tevékenységek, diákcsere szervezése; az érettségire való felkészítés; kritikus internethasználat, (kiberbiztonság, tartalomszűrés, szerzői jog); a tantárgyakon átívelő interdiszciplináris szemlélet kialakítása.

– **A kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos gyakorlat német nyelven:**

- Módszertani és oktatástechnológiai innovációk: szakspecifikus elemek (játékosítás, drámapedagógia, kutatásalapú tanulás), a mesterséges intelligencia szaktárgyi használata, a kollaborációs platformok ismerete, az okostelefon alkalmazása, az egyetemi fejlesztésű kollaborációs tér használata, a látogatott tanórák IKT-vonatkozásainak elemzése.

Osztatlan német nyelv és kultúra tanára képzés
mintanterve

Tantárgy kódja/neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.				
Szakmai alapozó ismeretek														
Írásbeli kommunikáció 1. BTNM101OMA	28											gyj.	-	2
Írásbeli kommunikáció 2. BTNM102OMA		28										gyj.	BTNM101OM A	2
Verbális kommunikáció 1. BTNM111OMA	28											gyj.	-	2
Verbális kommunikáció 2. BTNM112OMA		28										gyj.	-	2
Hallásértés 1. BTNM121_OMA- K2	28											gyj.	-	2
Hallásértés 2. BTNM122_OMA- K2		28										gyj.	BTNM121_OM A-K2	2
A német nyelv grammatikája 1. BTNM141OMA- K3	56											gyj.		3
A német nyelv grammatikája 2. BTNM142OMA		56										gyj.	BTNM141OM A-K4	3
Országismeret 1. BTNM131_OMA- K2	28											gyj.		2
Országismeret 2. BTNM132OMA- K2						28						koll.	BTNM199OM A-K1	2
Bevezetés a germanisztikába BTNM140OMA	28											gyj.		2
Összesen												-	-	24
kredit	13	9	-	-	-	3	-	-	-	-	-	24	-	-
óraszám	14	10	-	-	-	2	-	-	-	-	-	26	-	-

kollokvium	0	0	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-
gyakorlati jegy	6	4	-	-	-	0	-	-	-	-	10	-	-
Szakmai törzsanyag													
Kommunikációs technikák 1. BTNM201OMA			28								gyj.	BTNM112OM A	2
Fonetika BTNM120OMA				28							gyj.		2
Kommunikációs technikák 2. BTNM202OMA					28						gyj.	BTNM199OM A-K1	2
A német nyelv grammatikája 3. BTNM143OMA			28								gyj.	BTNM142OM A-K4	2
A német nyelv grammatikája 4. BTNM144OMA				28							gyj.	BTNM199OM A-K1; BTNM143OM A	2
Nyelv és kommunikáció 1. BTNM720OMA			28								koll.	BTNM199OM A-K1	3
Nyelv és kommunikáció 2. BTNM721OMA				28							koll.	BTNM720OM A	3
Szöveggrammatika BTNM722OMA					28						gyj.	BTNM199OM A-K1	2
Lexikológia ea. BTNM245OMA-K3					28						koll.	BTNM199OM A-K1	3
Lexikológia szem. BTNM246OMA					28						gyj.	BTNM199OM A-K1	2
Kontrasztív grammatika 1.: morfológia BTNM414OMA-K2						28					gyj.	BTNM199OM A-K1	2
A német nyelvű országok kultúrtörténete BTNM206OMA-K2		28									gyj.		2
Bevezetés a kultúratudományba BTNM207OMA-K2					28						gyj.	BTNM199OM A-K1	2
Irodalomtörténet 1. BTNM211OMA			28								koll.	BTNM102OM A és BTNM122_OM A-K2 és	3

												BTNM141OM A-K4vagy BTNM142OM A-K4	
Irodalomtörténet 2. BTNM212OMA			28								koll.	BTNM199OM A-K1; 1. BTNM211OM A;. BTNM223OM A-K2	3
Irodalmi szövegelemzés 1. BTNM221OMA	28										gyj.		2
Irodalmi szövegelemzés 2. BTNM222OMA		28									gyj.	BTNM221OM A	2
Irodalmi szövegelemzés 3. BTNM223OMA- K2			28								gyj.	BTNM102OM A és . BTNM122_OM A-K2 és BTNM141OM A-K4 vagy BTNM142OM A-K4	2
Irodalmi szövegelemzés 4. BTNM224OMA				28							gyj.	BTNM199OM A-K1; BTNM211OM A; BTNM223OM A-K2	2
Irodalom és más médiumok BTNM532OMA					28						gyj.	BTNM199OM A-K1	2
Alapvizsga BTNM199OMA- K1		x									koll.	BTNM102OM A; BTNM122_OM A-K2; BTNM142OM A-K4	1
Fordítástechnika 1. BTNM651OMA- K2						28					gyj.	BTNM199OM A-K1	2
Fordítástechnika 2. BTNM652OMA- K2							28				gyj.	BTNM199OM A-K1	2
Kontrasztív grammatika 2: Szintaxis szeminárium BTNM416OMA- K2						28					gyj.	BTNM199OM A-K1	2

Szaktudás

Osztatlan német nyelv és kultúra tanár szakmódszertani ismeretek (A tanári felkészítés keretében)														
Tantárgy kódja/neve	Félév és óraszám										V	EF	Kredit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Szaktudás I. Nyelvtanulás alapjai 1. BTNM811_OMA			28									gyj.		2
Szaktudás II. Nyelvtanulás alapjai 2. BTNM716_OMA				28								gyj.	Szaktudás I.	2
Szaktudás III. Nyelvpedagógia 1. BTNM812_OMA					28							gyj.	Szaktudás II.	2
Szaktudás IV. Nyelvpedagógia 2. BTNM813_OMA						28						gyj.	Szaktudás III.	2
A kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos gyakorlat														
Szaktudás V. Digitális eszközök a nyelvoktatásban BTNM810OMA							28					gyj.	Szaktudás IV.	2

Munkavédelem és Testnevelés

A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.

Osztatlan tanárképzésben 3 félév testnevelés kötelezően teljesítendő.